

گفتگوی تحلیلی پناهیان درباره نتیجه انتخابات

پناهیان: ائتلاف فایده‌ای نداشت/ باید از عمل به وظیفه خوشحال بود و به نتیجه کاری نداشت/ این فرهنگی است که امام به ما یاد داده

پناهیان: «همه باید از اینکه به وظائف خود عمل کردند خوشحال باشند و به نتیجه کاری نداشته باشند؛ این فرهنگی است که امام به ما یاد داده است. ما در برخی از عملیات‌ها رسماً شکست می‌خوردیم و شهدای زیادی می‌دادیم، اما نبردییم و ادامه دادیم تا به این عزت رسیدیم. نیروهای انقلابی مطمئن باشند که حتماً حکمتی در کار است و مصالح عالی‌ه را خدا می‌داند و بس. ما به نتیجه انتخابات راضی هستیم و اگر وظیفه خود را در انتخابات انجام داده ایم باید خیالمان از نتیجه راحت باشد... الان برای ما این مهم است که ببینیم وظیفه بعدی ما چیست. برای ما فقط باید انجام وظیفه مهم باشد و بس.»

مشروح مصاحبه این استاد حوزه و دانشگاه با خبرگزاری فارس را در ادامه می‌خوانید:

مهم‌ترین فایده حضور مردم پایان یافتن نهایی اتهام تقلب / اتهام زندگان تقلب با شرمندگی در انتخابات شرکت کردند

س: مهم‌ترین نکات برجسته این انتخابات چه بود؟

ج: برجسته‌ترین وجه این انتخابات حضور پرشور مردم در انتخابات بود که به خودی خود موجب تثبیت اقتدار نظام می‌شود. کثرت حضور مردم در انتخابات سجده شکر دارد. نکته قابل توجه این است که بدون اینکه این انتخابات دوقطبی بشود یا با منازعات شدید و تقابل‌های غیراخلاقی همراه باشد به این حضور فراگیر منجر شد.

حضور مردم و تمام جریان‌ها در این انتخابات موجب شد یاره‌سرای‌های مخالفان نظام در رقابتی نبودن انتخابات رسوا شود. ولی مهم‌ترین فایده حضور مردم پایان یافتن نهایی اتهام تقلب بود. آن‌عه اندکی که نظام را به تقلب در انتخابات متهم می‌کردند با شرمندگی تمام در انتخابات شرکت کردند چون می‌دانستند انتخابات در ایران اسلامی واقعا آزاد است. مخصوصاً اینکه پشت سر نامزدی ایستادند که رای آورد و امکان تکرار ادعایشان هم منتفی شد. و اثبات آزاد بودن انتخابات در ایران برای چندمین بار موجب سرفراز شدن نظام و مردم شد.

نمی‌توان این انتخابات را رأی‌نیارودن اصولگرایان به معنای عام کلمه تلقی کرد / اگر گرانی و بداخلاقی‌های رئیس‌جمهور در مجلس پدید نیامده بود، هرگز چنین اقبالی به آقای روحانی نمی‌شد

س: چرا اصول گرایان در این انتخابات رای نیاوردند؟

ج: اساساً بنده این تقسیم بندی اصلاح طلب و اصول گرا را قبول ندارم، و این را بارها عرض کرده‌ام. ولی چون باب شده است مجبوریم از این اصطلاحات با مسامحه استفاده کنیم. چون آقای روحانی در طبقه بندی رایج سیاسی یک راست سنتی محسوب می‌شود و جزء بدنه عام اصول گرایی قرار دارند- به حدی که اصلاح طلبان حاضر نشدند به طور جدی پای کار ایشان بیایند- نمی‌توان این انتخابات را رأی نیاوردن اصولگرایان به معنای عام کلمه تلقی کرد. به هر حال ایشان عضو جامعه روحانیت مبارز بودند.

واقع مطلب این است که کسی در این دوره رای بیشتری آورد که توانست بیشترین تقابل را با دولت ایجاد کند و این ثمره برخی اشکالات دولت فعلی بود. موجی از نارضایتی از عملکرد اقتصادی دولت مردم را به سمت نقطه مقابل دولت فرستاد. حمایت آقای هاشمی از ایشان هم به عنوان نقطه مقابل دولت در رای آوری ایشان بسیار موثر بود. اگر این گرانی پدید نیامده بود و اگر بد اخلاقی‌های رئیس جمهور در مجلس پیش نیامده بود، هرگز چنین اقبالی به آقای روحانی نمی‌شد.

برخی از کاندیداهای اصول گرا به دلیل اینکه متهم به طرف دولت بودن شدند رای نیاوردند، و برخی هم چون نخواستند به شدت با دولت تخریبی برخورد کنند رای نیاوردند. به طور کلی هم هر چند آقای احمدی نژاد صریحاً خود را جزء اصول گرایان نمی‌دانند و اصول گرایان به صورت واضح با ایشان در تقابل بودند، منتها مشکلات دولت ایشان به پای اصول گرایان نوشته شد و نامزدهای غیراصول گرا در نهایت بی‌انصافی به این اتهام دامن زدند. آقای روحانی اول خود را از صف اصول گرایان بیرون کشید و بعد با متهم ساختن رقبای خود به همراهی با جریان دولت رای بیشتری آورد. این اصلی ترین عامل تخریب نامزدهای اصول گرا بود.

البته اگر نامزدهای محترم، هم با آقای روحانی و هم با دولت از برخورد اخلاقی کمی فاصله می گرفتند، قطعاً نتیجه انتخابات متفاوت می‌شد. ولی خوب شد روش اخلاقی در مناظره‌ها پیش گرفتند و بی‌انصافی‌ها را تحمل کردند هر چند آراء را از دست دادند. مطمئناً برخورد اخلاقی نامزدها در دراز مدت برکات و نتایج خوب خود را نشان خواهد داد.

ائتلاف فایده‌ای نداشت/در صورت ائتلاف، نتیجه تغییری نمی‌کرد بلکه آراء روحانی افزایش می‌یافت

س: آیا عدم اتحاد نامزدهای اصول گرا موجب رای نیاوردنشان نشد؟ الان این حرف بسیار رواج یافته که عدم ائتلاف آنها موجب کاهش آرائشان شد.

ج: بنده چنین تحلیلی را قبول ندارم. الان اگر آراء را بشمارید می‌بینید در صورت ائتلاف تمام دیگر نامزدها هم در نتیجه تغییری ایجاد نمی‌شد. بعضی می‌گویند اگر ائتلاف می‌شد اقبال مردم بیشتر می‌شد و ممکن بود در نتیجه تغییری حاصل شود اما بنده چنین اعتقادی ندارم؛ بلکه معتقدم انتخابات دو قطبی می‌شد و در آن صورت، هم آراء آقای روحانی بیشتر افزایش می‌یافت، و هم نتیجه‌اش برای ثبات جامعه خوب نبود. بالاخره جوی در جامعه ایجاد شده است که موجب تقابل با وضع موجود شده، این جو تعیین کننده ترین عامل در رای آوری بود. بخشی از آراء نامزدهای دیگر هم ناشی از همین جو بود.

از بسیاری از برکات انتخابات راضی هستیم / در این انتخابات حرفی از تفکر اصلاح طلبی به معنای حاکمیت دوگانه و تفکرات ضد خط امام وجود نداشت

س: از نتیجه انتخابات راضی هستید؟

ج: طبیعتاً از اینکه با بی‌انصافی کردن در مناظره‌ها کسی رای بیاورد راضی نیستیم و طبیعتاً دوست داشتیم یک فرد انقلابی‌تر رای بیاورد. ولی از بسیاری از نتایج و برکات انتخابات راضی هستیم. غیر از فوایدی که قبلاً گفتم، یک فایده مهم دیگر این بود که در این انتخابات دیگر حرفی از تفکر اصلاح طلبی به معنای حاکمیت دوگانه و تفکرات ضد خط امام وجود نداشت. حتی آقای عارف هم چنین حرف‌هایی نزد؛ این خیلی جای خوشحالی دارد. این یعنی دوران آن حرف‌ها و اندیشه‌ها به سر آمده است. اگرچه اصلاح طلب‌ها پشت سر آقای روحانی آمدند اما خودشان هم می‌دانند که ایشان در خط فکری آنها نیست. شاید خود اصلاح طلب‌ها هم دیگر به آن حرف‌ها و سکولاریزه کردن جامعه معتقد نباشند.

امیدوارم روحانی به وعده‌هایش عمل کند / احمدی نژاد درس بگیرد/ همه به روحانی کمک کنند

اما مهم‌ترین عامل رضایت بنده از این انتخابات این است که دشمنان ماروسیه شدند و حماسه شکل گرفت. امیدوارم دولت آقای روحانی به وعده‌هایش عمل کند. آقای احمدی نژاد هم این درس را بگیرد که فاصله گرفتن از خط اصیل نظام انقلاب و ولایت چقدر می‌تواند نتایج مخربی داشته باشد اولین نتیجه‌اش کم توفیق شدن در حل مشکلات جامعه است.

از این هم خیلی خوشحال هستیم که وعده‌های زیادی برای حل مشکلات مردم داده شده؛ امیدوارم همه عملی شود و از دشواری‌ها کاسته شود. چون آقای روحانی از رهبری هم خیلی مایه گذاشتند، باید جدا از اعتبار خودشان و دوستانشان، به فکر اعتبار نظام و رهبری و کسوت روحانیت هم باشند و برای حل مشکلات کمر همت ببندند. و همه هم باید به ایشان کمک کنند.

همه باید از اینکه به وظائف خود عمل کردند خوشحال باشند و به نتیجه کاری نداشته باشند/ این فرهنگی است که امام به ما یاد داده

س: چه توصیه‌ای به نیروهای انقلابی دارید؟

اولاً همه باید از اینکه به وظائف خود عمل کردند خوشحال باشند و به نتیجه کاری نداشته باشند؛ این فرهنگی است که امام به ما یاد داده است. ما در برخی از عملیات‌ها رسماً شکست می‌خوردیم و شهدای زیادی می‌دادیم، اما نبریدیم و ادامه دادیم تا به این عزت رسیدیم. نیروهای انقلابی مطمئن باشند که حتماً حکمتی در کار است و مصالح عالی‌تر را خدا می‌داند و بس. ما به نتیجه انتخابات راضی هستیم و اگر وظیفه خود را در انتخابات انجام داده‌ایم باید خیالمان از نتیجه راحت باشد.

اصول‌گرایان بدون آنکه به دنبال اعتبار خود باشند به دولت کمک کنند/ باید به آموزش و تربیت نیروهای انقلابی و روشنگری در میان مردم بپردازیم

ثانیا اصول‌گرایان باید بدون آنکه به دنبال اعتبار خود باشند به دولت کمک کنند؛ حتماً زمینه‌های کار و خدمت فراوان پیش می‌آید. خدمت در این نظام اسلامی ارزشمند است و مهم نیست پای چه کسی تمام می‌شود.

ثالثاً باید به آموزش و تربیت نیروهای انقلابی و روشنگری در میان مردم بپردازیم و جامعه را در مسیر انقلاب به پیش ببریم. هیچوقت امکان پیشبرد اهداف و گفتمان انقلاب مسدود نمی‌شود. راستش من از اینکه مسئولیت به دوش انقلابیون نیفتاد از جهتی خوشحالم چون در آن صورت باید خیلی بیشتر به تکاپو می‌افتادیم که مبادا کارآمدی روحیه و تفکر انقلابی مورد خدشه قرار بگیرد. البته این خوشحالی را از سر راحت طلبی می‌گویم و الا معلوم است که بهتر بود هرچه بیشتر گفتمان انقلاب را جلو می‌بردیم.

از آقای روحانی تشکر می‌کنم که ... / یقیناً بخشی از اطمینان مردم به دلیل روحانی بودن ایشان بود

س: پس شما این دولت را انقلابی نمی‌دانید؟

ج: انقلابی‌تر نمی‌دانم و الا ضدانقلابی و یا غیرانقلابی هم نمی‌دانم. من از آقای روحانی تشکر می‌کنم که ژست اپوزیسیون نگرفتند و از شعارهای غیر انقلابی و سخیف حاکمیت دوگانه استفاده نکردند. البته جامعه هم پذیرش چنین شعارهایی را نداشت و اگر چنین شعارهایی داده می‌شد مردم به ایشان اطمینان نمی‌کردند. یقیناً بخشی از اطمینان مردم به ایشان به دلیل روحانی بودن ایشان بود. ایشان در تبلیغاتشان بیشتر بر مشکلات مردم تکیه کردند و وعده حل آن را دادند. ولی امیدوارم در عمل بتوانند انقلابی عمل کنند و موجب پیشرفت انقلابی‌گری بشوند.

اگر دولت جدید موفق به حل مشکلات شود، یقیناً با یک تفکر و عملکرد انقلابی خواهد بود/ کسی در حقانیت گفتمان انقلاب نباید شک کند

س: فکر می‌کنید در آینده گفتمان انقلاب چه جایگاهی در عرصه سیاسی خواهد داشت؟

ج: اگر ناکامی در کار این دولت پیش بیاید مردم باز به تفکر انقلابی‌تر بازخواهند گشت. شرایط منطقه و جهان هم همین اقتضاء را دارد. منتها امیدوارم در آن زمان گفتمان انقلابی نماینده خوبی که بتواند آبروی انقلابی‌گری را حفظ کند پیدا بشود. اگر دولت جدید موفق به حل مشکلات شود یقیناً با یک تفکر و عملکرد انقلابی خواهد بود، پس باز هم گفتمان انقلاب است که پیروز نهایی صحنه خواهد شد؛ کسی در حقانیت گفتمان انقلاب نباید شک کند و اگر کسی تردید داشته باشد گذشت زمان و انواع امتحانات الهی تردید او را برطرف خواهد کرد.

آیا برای حمایت از گفتمان انقلاب باید به فکر وجهه اجتماعی باشیم؟ / اینها سیاست بازی است

س: شما از اینکه از نامزدی حمایت کردید که رای نیاورد ناراحت نیستید؟ این برای وجهه اجتماعی شما نامناسب نبود؟

ج: اولاً مگر ما باید ببینیم چه کسی رای می‌آورد، بعد ببینیم از او حمایت کنیم؟ و یا برای حمایت از گفتمان انقلاب به فکر وجهه اجتماعی باشیم؟ اینها سیاست بازی است. بنده در بین آشنایانم بودند کسانی که به نامزد مورد نظر بنده رای نمی‌دادند و حتی به آقای روحانی رأی می‌دادند، ولی در رابطه رفاقتی ما خللی هم وارد نشده است. این بی‌طرفیتی است که به دلیل تفاوت سلیقه سیاسی، خللی در روابط پیش بیاید. من درباره برخی نامزدها می‌گفتم او زیاد ولایتمدار نیست، بعد طرفداران ایشان به من می‌گفتند: اتفاقاً او بهتر آبروی ولایت و ولایتمداری را حفظ می‌کند. معلوم می‌شود بسیاری از این اختلاف سلیقه‌ها مبنایی نیست.

اگر مطمئن بودم آقای جلیلی رای می‌آورد، علنی از ایشان دفاع نمی‌کردم/ به دو دلیل از جلیلی حمایت کردم...

ثانیاً بنده اگر مطمئن بودم آقای جلیلی رای می‌آورد، علنی از ایشان دفاع نمی‌کردم. و یا اگر می‌دیدم ائتلاف فایده و یا ضرورتی دارد به حمایت علنی از ایشان اقدام نمی‌کردم. بنده به دو دلیل از ایشان حمایت کردم یکی به این دلیل که گفتمان صریح انقلاب تضعیف نشود. دوم اینکه واقعا شایستگی‌هایی را در آقای جلیلی یافتیم، و امیدوارم جامعه در آینده بیشتر از خدمات ایشان استفاده کند. البته این معنایش آن نیست که شایستگی‌های دیگر نامزدها را زیر سوال ببرم و یا حتی به آنها اعتراف نکنم، و یا دیگران را انقلابی ندانم. مطمئنم کسانی که به ایشان رای دادند- در حالی که ایشان قول و وعده بیجا و مبالغه آمیزی هم ندادند، و از طرفی شعارهای محکم انقلابی هم دادند- نزد پروردگار بسیار ماجورند و یک سازمان رای خالصی را در جهت تقویت جریان مقاومت شکل دادند. این سازمان رای برای خیلی از عرصه‌ها مفید و کارآمد خواهد بود.

فارس: شما به جلیلی رأی دادید، آقای قالیباف را هم تحسین کردید، این موجب تعجب عده‌ای شد/ پناهیان: بنده چنین خط‌کشی‌هایی را نمی‌پسندم

س: شما به آقای جلیلی رأی دادید، و آقای قالیباف را هم تحسین کردید، این موجب تعجب عده‌ای شد.

ج: بله، بنده ایشان را هم یک مدیر قوی و انقلابی می‌دانم و متأسفم که رأی نیاوردند. اگر مطمئن بودم که ائتلاف آقای جلیلی با ایشان موجب رای آوردنشان می‌شد به سهم خودم در این زمینه تلاش می‌کردم. ولی پیش‌بینی‌ها درست درآمد و معلوم بود که ائتلاف فایده‌ای ندارد. ولی تصور می‌کردم ایشان با اقبالی که در میان مردم دارند بتوانند بدون اصرار بر شعارهای انقلابی، و تنها با تاکید بر کارآمدی آراء عمومی مردم را جذب نمایند. ولی متأسفانه جو ضد دولت غالب شد. البته مهارت در سخنوری هم بی‌تاثیر نبود. من مطمئنم اکثر کسانی که به آقای روحانی یا دیگر نامزدها رای دادند کارآمدی ایشان را نفی نمی‌کنند و اگر جو ضد دولت غلبه نمی‌کرد، در همین شرایط رای می‌آوردند.

اساساً یکی از امتیازات این انتخابات این بود که غالب رای دهندگان از روی نفرت نسبت به نامزد دیگر به نامزد مورد نظر خودشان رای نمی‌دادند بلکه یک ترجیح عامل تفاوت رای می‌شد.

منتها این نکته را باید یادآوری کنم که بعضی افراد ظرفیت ورود به عرصه سیاسی را ندارند. مثلاً به بنده خرده می‌گرفتند که چرا شما که حامی آقای جلیلی هستید، دوستان آقای قالیباف را در مسیرشان تقویت می‌کنید یا از محاسن ایشان می‌گویید؟ اینها تصور می‌کنند وقتی به کسی می‌خواهیم رای بدهیم باید تمام محسنات دیگران را نفی کنیم و یا دیگر هیچ همکاری با دیگران نباید داشته باشیم بنده چنین خط کشی‌هایی را نمی‌پسندم.

نقش چندانی برای ماهواره‌ها قائل نیستم/ این نهایت شکست و ذلت دشمنان ما را نشان می‌دهد که ...

س: نقش رسانه‌های غربی و ماهواره‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ج: نقش چندانی برای آنها قائل نیستم، چون آنها اساساً مایل به این همه حضور و مشارکت نبودند. ولی شاید در بخشی از مخاطبان خود موثر بوده‌اند. منتها ببینید دشمنان ما به چه ذلتی افتاده‌اند که برای آنکه از انقلابی‌ترها فرار کنند راضی شده‌اند که مردم به یک روحانی با سابقه انقلابی گری رای بدهند که معلوم نیست چقدر از اهدافشان را بتواند تامین کند، شاید به هیچیک از خواسته‌هایشان هم نرسند. این نهایت شکست دشمنان ما را نشان می‌دهد. همان‌ها که انتخابات در ایران را فرمایشی می‌خواندند کم مانده بود صریحاً مردم را برای حضور در انتخابات که طبیعتاً منجر به تقویت نظام می‌شود تشویق کنند. این یک فکاهی سرگرم کننده بود که مخاطبان‌شان دیدند چقدر توسط اقتدار و ثبات نظام ما بازی خورده‌اند. انشاءالله آنها از همراهیشان با برخی کاندیداها، به هیچیک از اهدافشان نخواهند رسید.

بعضی‌ها ظرفیت نتیجه نگرفتن را ندارند/اولاً نباید غیرمقصرین را سرزنش کرد-ثانیاً نباید از ملامت نابجای دیگران واهمه داشت

س: برخی از نیروهای انقلابی که نامزدهایشان به هر دلیل رای نیاورده است به انتقاد از یکدیگر پرداخته‌اند و به دنبال مقصر در میان خودشان می‌گردند و یکدیگر را متهم می‌کنند این مسئله را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ج: قبلاً مقام معظم رهبری در این باره توصیه‌هایی داشته‌اند که نباید طرفداری از نامزدهای مختلف موجب دلخوری و اختلاف بشود. ضمن اینکه بعضی‌ها که ظرفیت نتیجه نگرفتن را ندارند، بعد از به نتیجه نرسیدن تلاش‌هایشان به دنبال مقصر قلمداد کردن بی‌گناه‌ترین افراد در اطراف خود می‌گردند؛ بعضی‌ها بی‌دلیل به یأس و سرزنش نابه‌جای خود می‌پردازند. ما باید ظرفیت حضور در رقابت‌های سیاسی در یک جامعه اسلامی را داشته باشیم و روحیه آدم‌های شکست خورده را نداشته باشیم؛ این یک امتحان است. طبیعی است در چنین شرایطی از چند سو شماتت‌ها و سرزنش‌ها به انسان هجوم بیاورد؛ اولاً نباید جزء سرزنش کنندگان غیرمقصرین باشیم، ثانیاً از ملامت نابجای دیگران نباید واهمه داشته باشیم. بعضی‌ها می‌گویند چون از دولت احمدی نژاد انتقاد کردید، حالا به این روز افتادید، بعضی دیگر می‌گویند چون از دولت

احمدی نژاد حمایت کردید به این روز افتادید، هردو سخن باطل است و نباید غمی به دل راه داد. ما اگر حمایت کردیم و اگر انتقاد کردیم به تکلیف خود عمل کردیم.

الان برای ما این مهم است که ببینیم وظیفه بعدی ما چیست

مهم این است که جامعه را در مسیر رشد ببینیم؛ با چه قیمت و هزینه‌ای مهم نیست- این را شرایط جامعه و حکمت الهی تعیین می‌کند. الان برای ما این مهم است که ببینیم وظیفه بعدی ما چیست. برای ما فقط باید انجام وظیفه مهم باشد و بس. دولت جدید هم وظیفه دارد طبق قانون و مسیر روشن خط امام و رهبری عمل کند؛ ما هم در این زمینه او را یاری خواهیم کرد و هم مراقبت و نظارت خواهیم نمود.

بنده چنین حرف‌های ناامیدکننده‌ای را نمی‌پسندم...

س: بعضی‌ها پیامک می‌زنند «مالک باید از پشت خیمه‌ها برگردی» نظر شما نسبت به اینگونه پیامک‌ها چیست؟

ج: بنده چنین حرف‌های ناامیدکننده‌ای را نمی‌پسندم نظام ما الان در اوج اقتدار قرار دارد و هیچ نیروی انقلابی نباید احساس ضعف و ناامیدی کند. خداوند متعال می‌خواهد ما را به صورتی خود می‌پسندد به پیروزی‌های بیشتر برساند. اولاً نظام ما در دولت خلاصه نمی‌شود ثانياً دولت هر روش و هر هدف غیرانقلابی را نمی‌تواند دنبال کند؛ چون اساساً با بسیاری از شعارهایی که داده است و با بسیاری از قوانین مغایرت خواهد داشت. ثالثاً دشمنان ما آنقدر ضعیف، جنایتکار و بی‌آبرو شده‌اند که هیچ عنصر نیمه انقلابی هم به سوی آنها دست دراز نخواهد کرد. انشاءالله.

هنوز انقلابیون پیشتاز و اندیشمند، دولت مطلوب و مورد نظر خود را پیدا نکرده‌اند

س: ارزیابی تان از کارنامه دولت آقای احمدی نژاد چیست؟

ج: الان فرصت چنین بحثهایی نیست، اما ایشان دارای نقاط قوت و ضعفی بودند که باید در جای خود بررسی و تحلیل شود. امیدوارم تاحدی نقاط قوت ایشان استمرار یابد و نقاط ضعف هم جبران شود. ولی در کل می‌توانم بگویم در طول سالهای پس از انقلاب، هنوز انقلابیون پیشتاز و اندیشمند، دولت مطلوب و مورد نظر خود را پیدا نکرده‌اند؛ دولتی که در نظر و عمل مطابق تمام اصول انقلاب حرکت کند و در این راه استوار بماند و مایه فخر و مباهات تفکر ناب انقلابی در سراسر جهان باشد. رسیدن به چنین دولتی کار دشواری است و ظاهراً هنوز وقت آن نشده است. و یا ما مدعیان انقلابی‌گری ظرفیت و توانایی آن را نداریم.